

<<<

LA REFERÈNCIA

70 ELEGITS
A L'INSTITUT

➔ Entrar a l'Institut del Teatre va ser durant anys el somni, no sempre complert, de qualsevol jove que volia fer carrera en el món de la interpretació. L'auge d'altres acadèmies ha fet canviar una mica la tendència, però el centre ubicat al costat del Mercat de les Flors i del Teatre Lliure, que celebrarà el seu centenari el 2013, segueix sent la gran referència de les escoles de formació.

➔ Cada any es convoquen unes 70 places, amb 46 per a la llicenciatura d'interpretació (dividida en teatre de text, de gest i musical), 12 per a direcció i dramaturgia i 12 més per a escenografia. En els últims cinc anys, la xifra d'aspirants que es van presentar a les proves de selecció s'ha mogut entre els 248 del 2008 i els 287 de l'any anterior. Els quatre anys d'estudis a l'Institut tenen l'equivalència d'una llicenciatura universitària.

Ve de la pàgina anterior

de l'Estat espanyol. L'actriu Àngels Gonyalons i la seva germana Txell estan al capdavant de un centre que supera els 300 alumnes. «Fa uns tres anys que tenim una gran demanda, sobretot l'últim», explica Olímpio Valls, responsable de comunicació. El seu pla d'estudis de tres anys amb interpretació, cant i dansa en 20 hores setmanals ha seduït, per exemple, estudiants del País Basc i de Madrid.

AMB TRICICLE I DAGOLL DAGOM // Eòlia encara no forma part de l'associació catalana, però s'ha consolidat com un centre de referència. «En moments de crisi, la gent vol connectar-se més amb la imaginació perquè el sistema basat en les coses materials no acaba de funcionar», comenta Rosa Galindo a la recerca d'una explicació per al fenomen. L'actriu i cantant va trobar fa 11 anys un mecenes, Fortià Viñas, llavors extern al teatre. «Ell va arribar els seus recursos al servei d'unes idees», recorda.

El creixement d'Eòlia, forjat amb l'entrada com a socis de Tricicle i Dagoll Dagom, l'ha portat a tenir més de 700 alumnes i una oferta que va més enllà de la formació per al camp professional. D'aquesta manera, al costat dels 300 estudiants que segueixen el pla d'estudis de quatre cursos hi conviuen nens de 3 anys o participants en el programa *Teatre Sense Límits*, dirigit a discapacitats intel·lectuals i a drogodependents.

El repte d'Eòlia i de totes les escoles és aconseguir el reconeixement com a estudis superiors, d'acord amb l'existència del batxillerat artístic. «Nosaltres som la competència privada de l'Institut del Teatre», sentència Rosa Galindo. ≡

Després de l'esforç de la monumental 'Tu rostro mañana', Marías publica 'Los enamoramientos' (Alfaguara)

ELENA HEVIA
BARCELONA

Una dona molt bonica riu feliç al costat d'un home a qui tot just s'entrevéu. És la imatge de portada -elegida per l'autor mateix- de la seva última novel·la, un retorn a la intimitat i als afectes observats amb el recarcolament i la prosa magistral de Javier Marías. Del «jove Marías» -com l'anomenava el seu mentor Juan Benet- que d'aquí uns mesos complirà 60 anys.

—¿L'enamorament del títol funciona com un miratge, com una cosa falsa de la qual no coneixerem mai la realitat?

—En aquesta novel·la hi ha tres o quatre enamoraments de diferent grau o nivell. Jo no crec que l'enamorament sigui el principi d'un procés. Crec que es pot estar enamorat durant anys. Volia parlar de la consciència d'aquest sentiment i de les seves conseqüències, de com pot provocar coses molt nobles però també atroces.

“

«La literatura no aporta coneixement sinó reconeixement. Llegim i diem: 'Sí, això és així'»

—La consciència és possiblement el gran tema de les seves novel·les.

—A les meves novel·les se les sol definir erròniament com a filosòfiques perquè hi ha digressions, reflexions i disquisicions. Jo ho he anomenat moltes vegades pensament literari, i això no vol dir pensar sobre la literatura sinó pensar literàriament sobre les coses. Això té avantatges perquè un es pot contradir d'una novel·la a una altra i a vegades fins i tot dins de la mateixa obra. Aquestes reflexions són percebudes com a verdares, no perquè aportin coneixement sinó més aviat reconeixement. Llegim i diem: «Sí, això és exactament així».

—¿També li passa això quan escriu? ¿Descobreix coses que no sabia que sabia?

—En un cert sentit, sí. Això passa quan escric literatura. Com a articulista tinc moltes més certeses. Hi ha una dualitat. M'han dit que algú a Facebook s'està preguntant si sóc jo qui escric els meus articles o si tinc un negre. O per què a la premsa sóc un rondinaire i en canvi a les novel·les no.

—No crec que el sorprengui que el títol de rondinaire.

—Doncs jo no considero que sigui massa de rondinaire defensar les llibertats. Crec que estem en un món antipàtic que les coarta. S'està acabant l'espontaneïtat de la vida. En fi... Reconec que protesto per moltes coses.

Javier Marías Escriptor → PUBLICA OBRA

«El món està cada vegada més imbècil»

RICARD CUGAT

MAGISTRAL ► (MADRID, 1951) HA ESCRIT 'TODAS LAS ALMAS', 'CORAZÓN TAN BLANCO', 'NEGRA ESPALDA DEL TIEMPO', 'TU ROSTRO MAÑANA'

—Assumeix, doncs, la intransigència. —I també ser un rondinaire. ¿Per què no? El cert és que el món està cada vegada més imbècil i no em penso privar de dir-ho. Però hi ha molta gent que em segueix.

—Les dones a les seves novel·les han estat a penes una silueta borrosa.

—Doncs sí. No ho he negat mai. Durant anys, com per denigrar-me, hi va haver gent que em deia que jo cultivava una literatura per a dones. I això no m'estranya, perquè elles llegeixen més que ells. Quan acabo una novel·la, els meus primers lectors són la meva editora, la meva agent i dues amigues. En total, quatre dones.

—I, sorpresa, aquí apareix la seva primera narradora femenina. Però té una ment tan alambinada com la dels personatges que són l'àlter ego de Javier Marías.

—Ningú m'ha dit fins a aquest moment que aquesta dona, María Dolz, resulti inversemblant. El que ella fa és observar, reflexionar i explicar, i en això homes i dones no som diferents. Jo m'he criat en un entorn molt femení. Tinc moltes amigues i he tingut nòvies. Són dones que observen pensen i reflexionen. No hi ha diferències de gènere quan es fa això. A mi m'agrada prestar trets meus a personatges més tèrbols o ominosos.

—Aquí hi ha un Javier que ha tingut moltes parelles, però que no s'ha casat mai. Com vostè.

—Ja ho deia Woody Allen: el millor que li pot passar a una parella és que cadascú tingui casa seva. Des de ja fa bastants anys tinc una parella barcelonina, que viu aquí. Jo resideixo a Madrid, ens anem trobant i no ens va malament. A certes edats és difícil canviar de vida.

—¿No haver format una família ha sigut una forma de controlar aquesta soledat necessària per a l'escriptura?

—Durant molts anys vaig pensar que no m'havia casat perquè sempre m'enamorava de persones amb problemes que ja estaven casades. Altres vegades passava que vivien no ja en altres ciutats sinó en altres països, i era molt difícil que un o l'altre ho abandonés tot per traslladar-se. En altres ocasions, hi havia un nòvio previ i la dona tenia molts dubtes. Després ja va arribar un moment en què vaig començar a sospitar que tot això no tenia res a veure amb l'atzar i sí amb la meua manera de ser.

—A la novel·la es parla de com acabem apartant els morts de les nostres vides per poder seguir endavant.

—És que els morts, fins i tot les persones a les quals hem estimat més,

“

«Escriu perquè haig d'ocupar el temps. I s'ha de viure d'alguna cosa. M'ho passo bé»

s'acaben convertint en una espècie de llast. Pesen massa i ens poden arribar a asfixiar.

—Però l'escriptor treballa justament amb la idea que serà estimat i admirat després de mort, amb la posteritat.

—¿La posteritat? No hi crec. Avui les coses van tan ràpid que el que avui és nou d'aquí a tres mesos serà vell.

—Però ara s'acaba de reeditar *Los dominios del lobo*, la novel·la que va escriure amb 19 anys en fa 40. Si això no és perdurar...

—Bah. És un tiratge modesta per als curiosos i una novel·la simpàtica que no em fa vergonya, i això ja és molt. És difícil que els escriptors pervisquin. El que passa és que hi ha gent que ha sigut molt popular i a la seva mort, sense la seva presència física o el seu carisma, aquesta popularitat es difumina. Penso en Umbral, per exemple, que no em semblava un bon escriptor. Així que és lògic que una vegada mort no se'l llegeixi perquè els seus llibres estaven inflats per la seva presència.

—I amb aquestes expectatives nefastes respecte al futur, ¿per què seguir escrivint? ¿Per què lluitar contra els seus confessions dubtes i inseguretats?

—Escriu perquè en alguna cosa he d'ocupar el temps. Amb 59 anys ningú em donaria cap feina ara mateix. I s'ha de viure d'alguna cosa. Escrivint m'ho passo bé... I també malament, és clar, per aquests dubtes que esmenta. Però compensa. ≡